

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
27. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDŰS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szombat, 1928. február 4.

A KORMÁNY ÉS A LAKÁSPROBLÉMA

Két miniszter és egy államtitkár készíti elő a döntést a lakók sorsáról

A bukaresti bérlők ligájának küldöttsége a miniszterelnöknél és három minisztériumban — Vintila Bratianu válasza

— Bukaresti tud. távirata —

A bukaresti lakásbérlők ligájának delegációja, amelynek tagjai Magder ügyvéd, Janculescu egyetemi tanár és a bukaresti közélet más kiemelkedő személyisége volt, audiencián járt a munkaügyi, a közegészségügyi és az igazságügyi miniszternél, végül pedig a miniszterelnöknél.

Dr. Lupu munkaügyi miniszter figyelemmel hallgatta végig a küldöttség szónokát és átvette memorandumukat. A küldöttség arra kérte dr. Lupu, tegye magáévá a lakásbérlők kívánságát a minisztertanácsban. Lupu elismerte, hogy

a bérlőknek igazuk van

és ezért megígérte, hogy támogatni fogja ügyüket a minisztertanács előtt.

Azután a közegészségügyi és népjóléti minisztériumba ment a delegáció és itt Cazacu államtitkárnak adott át egy memorandumot és kifejtette kívánságait. Rámutatott a küldöttség arra, hogy

a közegészségügynek is érdekében áll az,

hogy a lakásbérleti szerződéseket meghosszabbítsák.

Majd Stelian Popescu igazságügyi miniszterhez fordult a küldöttség, hogy megtudja felfogását a lakásbérleti szerződések kérdésében. Az igazságügyi miniszter így válaszolt:

— Beszéljék rá a bérlőket, hogy békésen egyezzenek meg a háziurakkal!

A küldöttség erre azt válaszolta, hogy

egyedül Bukarestben nem kevesebb, mint tízezer bérlőnek mondták fel a háziurak,

akik nem is akarnak a lakókkal szöke állni.

Erre a válasza az igazságügyi miniszter, — mint a bukaresti lapok írják —

vállalt vont.

Délután a küldöttség felkereste Vintila Bratianu miniszterelnököt és kifejtette előtte: milyen nehéz helyzetbe kerültek a Cudalbu-törvény folytán a lakásbérlők. A belső rend érdeke és a humánus szellem egyaránt megköveteli, hogy a lakásbérleti szerződéseket újból meghosszabbítsák. Rámutatott a küldöttség arra, hogy

más államokban még mindig nem képezi szabad forgalom tárgyát a lakás

és így Románia lenne az első ország, amely a lakásfelszabadító intézkedésből keserves tapasztalatokat szerezne.

A csatolt területek bérlőinek szerencsétlen helyzetét külön megvilágította a küldöttség

és azt is megemlítette, hogy Dimitriu jelenlegi közlekedési miniszter és Purcareanu szenátor annak idején a parlamentben a Cudalbu-törvényjavaslat ellen állást foglaltak — lakó szempontból.

~~~~~

Kormányválság Jugoszláviában

Lemondtak a demokrata miniszterek

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: A kormány demokratapárti miniszterei: Markovics, Kumanudi, Chumenkovics, Miovics és Angyelinovics benyújtották lemondásukat. Vukicsevics miniszterelnök e részleges kormányválság miatt tegnap délután kihallgatáson jelent meg az udvarnál, ma pedig a skupstina előtt ismerteti a helyzetet. Ha ezen a mai ülésen Davidovics demokrata pártja végleg a kormány ellen foglalná állást, akkor a kormány kisebbségben marad. Valószínű, hogy a mai ülés után a kormány lemond.

Hangsúlyozta ezután a küldöttség azt, hogy az esetleg készülő törvényjavaslatba, a mely a bérleti szerződések meghosszabbításáról fog intézkedni, vegyék fel azt, hogy a bérlők kötelesek 1916 évi lakbérüknek kétszeresét a „Cassa Constructiilor“ (Építkezési pénztár)-nál lefizetni építkezési alapra.

Amerika visszaadja a háboru alatt lefoglalt német vagyon

Washingtonból jelentik: A szenátus pénzügyi bizottsága tegnap elfogadta a háboru alatt lefoglalt német javak visszaadásáról és az érdekeltek kártalanításáról szóló javaslatot. E javaslat szerint az összes lefoglalt német tulajdonok nyolcvan százalékát vissza kell adni eredeti tulajdonosuknak. A német hajók, szabadalmak, rádióberendezések ellenértéképpen 100 millió dollárt fog fizetni Amerika a németeknek. A múlt évben csak 60 százalékot akartak visszaadni és 60 millió dollárt fizetni. A javaslatot februárban terjesztik a szenátus plénuma elé.

~~~~~

Titulescu tegnap Párisba érkezett

Párisból jelentik: Nicolae Titulescu, Románia kül-

ügyminisztere csütörtökön délután Rómából ideérkezett. A gare de Lyon-on a külügyminisztert Diamandi párisi román követ, a követség főhivatalnokaival együtt, továbbá a francia külügyminisztérium egy magasállású tisztviselője fogadta Titulescut.

A külügyminiszter ma délután jelenik meg látogatáson Briand francia külügyminiszternél.

Rómából jelentik: Titulescut, mielőtt innen eltávozott Páris felé, az olasz kormány a Szent-Móric- és Lázár-érendrend nagykeresztjével tüntette ki.

Wechsler Lili hangversenye

Vasárnap délelőtti rendkívül érdekes művészi esemény fog lejátszódni a nagyváradi színházban. Wechsler Lily, ez a fiatal, rendkívüli tehetségekkel megáldott művésznő fog bemutatkozni szülővárosának publikuma előtt, teljesen önálló zongorahangverseny keretében. Wechsler Lily a világ-hírű Sirota Leó legtehetségesebb tanítványa, ezuttal először vállalkozik egy ilyen nagyszabású koncertre, amely valósággal premiernek ígérkezik Nagyvárad hatalmas zeneértő publikuma előtt.

A hangversenynél külön érdekessége az, hogy jövedelme a legnemesebb jótékonycélokat szolgálja, a nagyváradi izraelita hitközség Aggokháza javára emeljük a matinéit. Most, amikor zajos mulatságokra, bálókra, estélyekre sem hangulata sem diszpozíciója nincs a publikumnak, a reneszánsz nagyon finom érzékkel, ilyen művészi eseménnyel akarja pótolni a máskor szokásos jótékony összejöveteleket. A közönség bizonyára honorálni is fogja a rendezőség tapintatát és körültekintő figyelmességét. A humánus intézményeket mindenképpen támogatni kell és ehhez nincs szükség hangos mulatozásokra. Egy ilyen művészi esemény, mint Wechsler Lily koncertje, bizonyára több értéket és élvezetet fog nyújtani, mint a legfényesebb bál. Érthető tehát, hogy máris a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik mindenki a vasárnapi hangverseny iránt.

HIRDETMÉNY.

A 86. gyalogezred parancsnoksága közhírré teszi, hogy a csapatnak és a tiszteknek el látásához az 1928. évben szükséges hus szállítására 1928. február 15-én tart nyilvános árlejtést.

Résztvenni szándékozók naponta délelőtti 10 és 11 óra között a parancsnok segédtisztjének irodájában megtekinthetik a szállítási feltételeket (caetui de sarcini.)

A 86. gyalogezred parancsnoka:

Pacala ezredes.

MI VOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878 február 3.

Mikor a levegőben puskapor van, mindenütt és mindenben politikát szimatolnak. Erzsébet magyar királyné fényes kísérettel Londonba érkezett, mint az uralkodó család vendége. Minthogy az udvari ebédet, melyet a királyné tisztelőit adtak, Beust gróf is résztvevő, a világsajtó Erzsébet látogatásának fontos politikai jelentőséget tulajdonít. Ettől függetlenül Bécs és Pétervár közt növekszik a lehangoltság, amit fokoz az az együttes jegyzék, amit a monarchia és Anglia intézett Oroszországhoz, tiltakozva a békefeltételek ellen. Világszerte feltűnést kelt Oroszország mai válasza Andrássy követelésére. Az orosz kormány a békefeltételeket módosíthatónak jelenti ki, azaz, hogy Európa beleegyezése nélkül a feltételeket nem hajtja végre.

Mialatt a békétárgyalások miatt Európa vitázik, a harctérről ma ez a nevezetes hír érkezik és pedig Tirnovából: Az orosz hadsereg folytatja útját Konstantinápoly felé és Bulanliknál 800 török foglyot ejtett. A török parancsnok kijelentette, hogy nem harcol, mert egyverszűnet van, az orosz parancsnok azonban erről tudni sem akar és a törököket elfogta. Miklós nagyherceg parancsa szerint tilos a legénységgel közölni, hogy egyverszűneti tárgyalások vannak folyamatban. — Ez a háború. Ez a háború? ...

A magyar parlamentben az önálló vámterület van napirenden. Ma mondta el Tisza Kálmán miniszterelnök nevezetes beszédét, amelyben leszegte magát a vámközösség mellett. Azzal az ellenzéki érvvel szemben, hogy az önálló vámterületet Deák is követelte, utalt az 1861-iki s a mai helyzet közötti különbségre.

Nagyváradon csend. Az iskolaszékben Ritoók Zsigmond hatalmas beszédben utasította vissza a tanfelügyelő átiratát, amelyben felszólítja a polgármestert, hogy a velencei községi iskola róm. kath. tanulóit vallásoktatásra a felekezeti iskolába utasítsa. Ritoók ezt a lépést törvénytelennek deklarálta s az iskolaszék indítványára nagy többséggel tiltakozott a tanfelügyelő szándéka ellen.

Ma az első nagy bál: a kereskedelmi kóroda egyet esteje. Hova lett azóta a kóroda egyet?

A pesti lapokban kedves hír arról, hogy Orley Flóra a későbbi kiváló primadonna, a Hlatky-család hozzátartozója, budapesti színi képezdész, az intézet előadásán a Varázshegedű című operettben rendkívüli feltűnést keltett.

Külföldi felfedezés: Bukarestben mindmáig magyar lap is volt: Bukaresti Hírlap, amely Vándori Lajos szerkesztte. A lapot a mai nappal a szerkesztő megszüntette s Erdélyi Ellenőr címen most Segesváron indít magyar és német nyelvű újságot.

(Többen érdeklődtek nálunk, hogy e rovat anyagát milyen forrásból merítjük, s hogy levéltári adatok állnak-e rendelkezésünkre. Szívesen közöljük hogy levéltári akták nem felelnek meg a célnak, s ilyenekre nem is gondoltunk. Mindössze 50 éves nagyváradi és budapesti lapokra, több, sajnos, nem komplett német újságokra, s néhány egykorú feljegyzésekre támaszkodunk. — Ha a remiszenciákat érdekesnek találják, ezzel meg vagyunk gazdagon jutalmazva.)

Még csak ma, pénteken láthatja a világot a Nyomorultak színpadon az Apolló-mozgóban

Találkozás a gyertyaszentelő medvével

Tegnap délután 12 óra 10 perckor találkoztam a Gyertyaszentelő medvével. Éppen akkor bált ki kényelmesen berendezett modern barlanglakásából. Almos, rosszkedvű és életunt volt, dühösen nézett körül apró, pisilakoló szemével.

Csak félve mertem hozzá közeledni. De hiába, újságíró vagyok, az én rovatom a rendes gyertyaszentelői medveinterjú. Megálltam tehát tisztes távolban és megemeltém a kalapomat.

— Jó napot kívánok, Medve ur. Szabad engedélyem az általaános helyzetről?

— A sajtó számára nincs semmi közölni valóm, — dörmögte bosszusan.

— De mégis, nagyságos uram, kíséreltem meg, — az egész világ kíváncsi az Ön véleményére. Nem szabad elzárkózni a nyilatkozatadástól, mert azt félremagyarázhatnák.

— Hát kérdezzen, csak gyorsan, mert nincs időm.

— Hát mindenekelőtt az időjárás.

— Köszönöm, egészen jól érzem magamat. A légfűtés nagyszerűen működik. Már régen leszoktam arról, hogy mindent a természet szépségeire bizzak. Hőhullám, fagyhullám, ködhullám, — nem, nekem már elég volt. Én civilizált medve vagyok.

— Hogy aludt a télen?

— Nem nagyon jól. Ugy látszik, hogy már a veronált is hamisították. Most küldtem épen Bukarestbe egy kis ópiumért, de hallom, hogy ezzel is ekkástem. Valószínű volt az egész szenzáció.

— Hát akkor mivel töltötte az idejét?

— Ébren figyeltem a politikai és gazdasági eseményeket. Általában meg vagyok elégedve a helyzettel.

— Ön talán az egyetlen, aki elégedett.

— Csak félig. Jól esik ugyan látnom, hogy a helyzet változatlan. Ez megnyugtató az idegim, ami nagyon fontos egy állatlanságban szenvedő szegény medvének. Ezt tessék okvetlenül megírni. Mi, medvék halározottan ellenségei vagyunk minden változásnak. Egyáltalában mi vagyunk a legkonzervatívabb lények.

— De a gazdasági helyzet...

— Ugyan kérem, nekem nincsenek lejárataim, nincsenek kötelezettségeim. Egy medve sohasem lehet fizetésektelen. És nem nagyszerű dolog az, hogy a fatermelők tönkremennek?

— Nagyszerű? De miért? — Békében hagyják az őserdőt. Nem zavarják a nyugalmaikat. Csend van és béke. Tavalyelőtt igazán megijedtem a sok fejecszegetéstől.

— Igazán nem tudom, hogy visszamenjek a lakásomba, vagy nem.

— Bizony ez nehéz probléma... Mert nincs ugyan tél, de viszont a napot sem lehet látni. Problematikus időjárás...

— Már megint az időjárás, fiam, talember. Szó sincs róla. A lakás-kérdés problematikus. Ha visszamegyek, akkor megint lakó lesz belőlem. És május elsején úgy kiteszi a szűrőmet a házigazdám, hogy igazán nem lesz többé hova visszabujnom...

Mozgósínházak műsora

Heyman-Szinkör

Ma utoljára
5, 7 és 9¹/₄ órákor

A CSITRI (NIXCHEN)

Harry Liedtke és Xenia Desni
Kedvezményes jegyek érvényesek

Jón

Jón

Jeruzsálem

A Föld szava Conrad Veidt

Apolló-Filmszínház

Ma pénteken 5, 7¹/₈ és 9¹/₂ órákor

Nyomorultak I. és II.

Victor Hugó legérdekesebb regénye

A főszerepekben:
Gabriel Gabrio,
Sandra Milovanoff

A két rész egyszerre
lejátszva

Jón

Jón

Az ezerarcú asszony

Filmpalace

Sas-palota

Ma 5, és 7 órákor
10 felvonásos

Vígjáték-műsor

a világ legjobb komikusával

Ma este fél 10 órákor

a Filmpalace

első nyilvános sajtóbe-
mutatója

Orvos, aki ölt

8 felvonásban

A főszerepben Conrad Veidt
Kedvezményes jegyek nem
érvényesek

Miss Jersie

100.000 dollár jutalmat tűzött ki annak, aki őt földközi utjában elfogja

Igazi amerikai izü hirt kapunk. — Miss Jersie, az Evening Sport tulajdonosa, hogy újságjának reklámot csináljon, földközi utra indult, s 100.000 dollár jutalmat tűzött ki annak, aki őt záros időn belül utazása közben elfogja. A pályázók egész tömege vette őt tűzbe, s ezek élén Mr. Miltonnak, a Morning Sport főszerkesztőjének sikerült őt leginkább megközelíteni, azonban az ügyes Miss mindenkor kisiklott üldözője kezei közül. A Miss maga után családja üldözőjét New-York, San-Francisco, Haiva-szigete, Jáva, Kuba, Japánon át, míg végre Mr. Miltonnak sikerült a bátor utazót Japán a „Szent Kigyók” templomában elcsipnie, azonban 4 órával a kitűzött időn túl. Mr. Milton azonban csak megkapta a 100.000 dollárt, mert a bájos Miss Jersie a szívét és ezzel együtt kezét is odaajándékozta szerelmes üldözőjének.

Ez az amerikai izü hír bejárta az egész világot, s ennek aktualitását emeli az, hogy az erről készült filmet, az Ezerarcu asszonyt, most mutatja be teljes részletességgel az itteni Apolló mozgó.

Elysee-palota

Ma este
csak egy előadás
pontosan fél 10 órakor

HOTEL
VICTORIA

Főszereplők:

**Ottó kir. herceg
Victoria főhercegnő
Hegyedűs Stely**
a szép táncosnő

Jegyeket elővételben árúsít
a pénztár

Vasárnap délelőtt 11 órakor

**MACISTE
a sejk ellen**

10 lejes helyárrakkal
Stolc Aranka táncol

A Schöne Wienerin februári száma megérkezett a Hegedűs hírlapíródába.

Meglátják, egyszer csak hazamegyek és beülök a börtönbe!

Hatvany Lajost 7 évi fegyházra ítélték

Béla Hatvany Lajos, az ismert nevű magyar esztétikus, Ady áldozatos mecénása és barátja, az októberi forradalomban való szerepe miatt kénytelen volt emigrációban élni. A dusszag magyar ur, aki Gyulai Pál és Riedl Frigyes házában szerette meg az irodalmat, sokáig ellenállt a kísértéseknek és távol tartotta magát a politikai mozgalmaktól. Mindössze szimpátiái és érdeklődései nyilatkoztak meg a demokrata irányú törekvések iránt, s a széplelkű irodalmár nem tagadhatta meg magát, hogy ne hallassa hangját a publicisztika koncertjében, amikor irigylet hatalmas pozícióban már a Pesti Napló tulajdonosa és szerkesztője volt. Bőkezű támogatója a tehetségeknek. De amellől gyermeki rajongó dilettáns politikussá alakult s progresszív környezetben, forradalmi lángolással napok szügesztőjében veszedelmesen sodródott a politika szakadéka felé.

A végén menekülni kellett.

Aki Magyarországon első gyárpárosra lehetett volna, Captain of Industrie, gigantikus vállalatok és latifundiumok hatalmas ura, hazátlan bujdosó. Bécs, London, Berlin, Róma, Páris. Nincs megállás. Mindenütt dolgozott. Esztétikai munkái, regényei, irodalomtörténeti sudiumai magyarul és német nyelven sorra jöttek. Volt egy politikai könyve, izzó szerelmi valomás magyar hazájához. Nyugtalanul járt-kelt a világban és Bécsben íróasztala szelid lámpafényéből az emigrációs publicisztika lángjaiba tántorodott. Pedig Berlin legnagyobb lapjai ajánlták fel neki hasábjait, de Hatvany csak magyarul akart írni, magyaroknak magyarul. Vágya azonban csak egy volt. A földönfutó nábob álmatlan, sírva bolyongott, tépte, marta a kinok-kinja a honvágy, csak haza, haza... s egy hónappal ezelőtt felkerekedett. A

nosztalgia gyötörő szenvedéseit nem bírta már tovább. Menni, menni! Faképnél hagyta főúri pompájú hietzingi kastélyát, hol az új magyar irodalom annyi fényes szellemét látta hónapokra vendégül, hagyott mindent, kényelmet, diszt, szépséget és jelentkezett a budapesti rendőrségnél. Kilenc év után végre otthon! És tegnap a királyi törvényszék báró Hatvany Lajost a Jövő című bécsi lapban írt cikkeiért a magyar állam és a magyar nemzet ellen irányuló ötréndbeli büntetés miatt, izgalmas tárgyalás után hét évi fegyházbüntetésre ítélte...

El volt készülve a vezeklésre. A tárgyaláson feldokolva mondta:

— Honvágyamért... életemért... tehetségem felfedezéséért az a vége, hogy nagyon csendes ember lesz belőlem...

Egy éve Váradon járt Hatvany Lajos. A város magyarsága válogatás nélkül szívesen fogadta. Már akkor Kolozsváron tartott lángoló magyarságu előadásokat örök szerelméről, Adyról. Nagyváradon is lelkes, hálás közönsége volt.

Nem lehet elfelejteni, hogy bármilyen kedves, szíve szerint való társaságban hirtelen elnémult Hatvany. A homlokára boru szállott. Gyönyörű felesége már félve várta ezt az ideges pillanatot, s rendszerint szellemes tréfával igyekezett más irányt adni a tárgyalásnak.

— Ez kétségbeesítő — mondta egyszer a fiatal asszony, amikor az uráról beszéltek — elviselhetetlen kinokat szenved a honvágy miatt.

— Istenem, hiszen meg van mindene, amit kíván.

— Ő csak egyet kíván: hazamenni.

E sorok íróját több ízben megtisztelte látogatásával Hatvany

Lajos. Mindenről beszélt. Ady gyerekkoráról, Gyulai Pál szokásairól, Petőfiné ismeretlen leveleiről, s a vége mindig egy mérhetetlen mélységekből feltörő sóhajlás volt.

— Mihaszna minden... így élni bujdosásban... a nádasban rejtőzködni... az erdőből leselkedni a drága szülei házára!...

— De nézze báró ur, meg kellene kísérelnie, hátha véget vehet az emigrációnak. Követett el olyan bűnöket, amelyek...

— Nem, nem, nem. Én bűnöket Magyarországon ellen nem követtem el, nem követtem el. Csak meggondolatlan lehettem. A millió, a hangulat, az árvaság... Pillanatig se azonosítottam magam azokkal a cikkekkkel, amiket Bécsben szerencsétlen órákban írtam. Istenem, hiszen mennyit vezeklek, nincs egyetlen nyugodt napom...

— Vannak hatalmas összeköttetései báró ur Budapesten.

Hatvany szomorúan legyintett:

— Összeköttetések... Mennyire igaz van Dosztojevszkinnek: embereknek bűnhődniük kell politikai eszméikért, amelyek időjárásával nemcsak idegenekké válnak tőle, de amelyeknek éppen az ellenkezőjét hiszi azóta. Teremtöm, annyi év alatt mit változott az én politikai felfogásom. És akkor összeköttetéseket kutassak...

Kissé eltűnődött:

— Ha tudná milyen szívesen mennék haza koldusán! Rongyokban élni, de otthon. Mit tudja az, aki nem bujdosik, mi az szenvedni

— Egyszer mégis csak hazamegy báró ur.

Hirtelen különös fényben villant meg a tekintete:

— Igen, jól mondja, hazamegyek. Meglátják egyszer csak hazamegyek, egyenesen jelentkezem az ügyészmér és beülök a börtönbe. Hiszen az én meggondolatlan-ságomért mit kaphatok? És inkább a börtön, mint így tovább...

Szabad már táncolni

— de csak feltételesen — a váradai kávéházakban

Állandó jellegű alkalmi táncengedélyt kapott több helyiség

Szerdán este a Palace kávéházban tánc volt, s valószínűleg ebből az alkalomból kifolyólag olyan hírek terjedtek el a városban, hogy újra szabad a tánc. Az állítólagos felszabadító rendelet, amely az óránkénti 2000 lejes taxa nélkül is engedélyezi a charleston, — érthetően nagy örömet keltett a közönség körében. A kávéház öröme azonban nem lehet százszázalékos, mert a tánc általános felszabadításáról szó sincs, csak részleges engedély érkezett, amelyről Horváth József rendőrigazgató a következő fölvilágosítást adta munkatársunknak:

— A belügyminisztériumhoz több nagyváradai kávéossal a kérelem fordult, hogy engedélyezze a jótékonyági tea-táncokat, amelyek bizonyos nagyváradai jótékonyági egyesületek rendezné-

nek azért, hogy intézményeiket fenntarthatassák. A belügyminiszter a kérésnek eleget tett és a rendelet intencióin belül, azokban a kávéházakban, amelyekben a jótékonyági egyesületek teadélutánokat vagy estélyeket rendeznek szabad a tánc.

Munkatársunk beszélt az érdeklő kávéosokkal is. Egyelőre Lovasi Márk szerezte meg a szükséges táncengedélyt, aki az Astória külön termet, a volt klubhelyiséget adja át a táncolni vágyó közönségnek. Az Astóriával a Gyermekbarátnak van megállapodása. Az izraelita fiúarváz és az Aggokháza vezetősége, amint Vajda Sándor kávéstól megtudtuk, a Palace-kávéházban rendez hetenkint háromszor táncot egybekötött jótékonyági teaestélyt. Valószínű,

hogy a Royal is kap egy jótékonyági egyesületet és nem marad el az Elite sem. Ebben az esetben

Nagyvárad táncolni vágyó ifjúsága minden este megtalálhatja a maga szórakozását.

Éppen ideje volt már, hogy ebben a kérdésben történjen valami. Mi voltunk Erdély legszomorúbb városa s különösen legutóbb annyira erőt vett a nagyváradakon a lehangoltság, hogy a táncengedély, ha feltételekhez is van kötve, a legjobbkor jött. Az egész világ táncol, a metropolisokban abszolút nem csökkent a táncörület. Annyi bajunk van, legalább vágyunk vidám arcot hozzá...

Demiroff hercegnő

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Péntek 5 és 7 órákor: Kacagtató vigjáték műsor.

Péntek este fél 10 órákor: „Orvos, aki ölt”, nyilvános sajtóbemutatója.

Szombat: 3, 5, 7 és 9 órákor: „Orvos, aki ölt”.

Vasárnap d. e. 11 órákor: Zigottó és a táncosnő 7 felvonásban és az „Ördög kapitánya”.

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek 5, 7, 8, fél 10-kor: Utoljára: Nyomorultak I. és II.

Szombat, először: Az ezerarcú asszony, Főszerepben: Elga Brink és Jack Trevor.

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Kettős szenzációs matiné műsor. Éva, Lehár operette és Rin-Tin-Tin I.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor: Ezerarcú asszony.

Heyman szinkör

Pénteken utoljára: Nixchen vagy Csitri, Xenia Desnyel.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Igloi diákok. Farkas Imre daljátéka filmen. Szatmáry József operaénekes felléptével. Eredeti zene és kórus!

Vasárnap délelőtt 11 órákor, matiné: Páva királynő álma. Nagy revüfilm és 2 felvonásos vigjáték. Ligeti Maca új táncok és kuplék.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: Igloi diákok. Farkas Imre daljátéka filmen. Szatmáry József operaénekes felléptével. Eredeti zene és kórus!

Hétfő 5, 7 és 9 órákor: Igloi diákok. Farkas Imre daljátéka filmen. Szatmáry József operaénekes felléptével. Eredeti zene és kórus.

Kedd: Nagy premier: Jeruzsálem vagy A föld szava. A legnagyobb Uta-film. Főszereplő: Conrad Veidt.

— Csitri. Ma utoljára vetítik a Heyman Szinkörben Harry Liedtke és Xenia Desny e legszebb filmét, amelyre ma már a kedvezményes jegyek is érvényesek.

— Igloi diákok. Holnap Farkas Imre legszebb daljátékát, az Igloi diákokat látjuk a Heyman Szinkörben. A film szépsége mellett Szatmáry József operaénekes éneklí az Igloi diákok legszebb dalait.

ELYSÉE PALOTA MŰSORA (Katholikus Körben.)

Péntek: Csak este fél 10 órákor egy előadás. Hotel Viktoria. Főszerepben Ottó kir. herceg és Viktoria főhercegnő. Haydegar Steffy, a szép táncosnővel.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Slágersorozat. Hotel Viktoria.

Vasárnap d. e. Matiné: Ma este a sejk ellen és Stolic Aranka táncol.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Viktoria. A régi császárváros élete.

Demirovi hercegnő

SPORT

NAGYVÁRADI SPORTEGYESÜLETEK KÖZLEMÉNYEI:

Törökös. Felkértek az összes tagok, hogy a február 12-iki közgyűlésen teljes számban okvetlen megjelenni szíveskedjenek.

Az Amatőr elnöksége ezúton hozza a választmányi tagok tudomására, hogy hétfőn, február 6-án este 9 órákor a Kék Macskában közgyűlést előkészítő választmányi ülést tart.

Az Egyetértés folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt választmányi ülést tart a sportszövetség helyiségében, Alexandri (Teleki) utca 3. szám.

A Nac sajtószakosztálya közli, hogy a versenyre való benevezéseket szombat estig vagyis a verseny kezdetéig meghosszabbítja. Nevezni a titkárnál és Stern Józsefnél, Traian (Tisza Kálmán) tér 6. szám alatt lehet.

Hotel Viktória

A régi Bécs, a császárváros élete két életre az Elysée Palota mostani filmében. Ottó herceg és Viktória főhercegnő szerelmének története körül szövődik az a pazar kiállítás film, melyhez hasonló keveset tudott a filmipar produkálni. — Minden tehetségüket, tudásukat igénybe vették a színészek, hogy a legkiválóbb filmet adhassák a közönségnek. Pazar kiállítás, nagyszerű rendezés, festői toalették jellemzik ezt a filmet, melyből az Elysée Palota ma, pénteken este tart egyetlen előadást fél 10 órákor, hogy a Hotel Viktória azután megkezdhesse ádadalmas útját Nagyvárad filmértő közönségénél.

NYILTÉR

Mindazoknak, akik feleltethetetlen édes anyánk elhunyt alkalmával fájda munkát részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket.

1928. február 3.

A gyászoló Bösörményi család.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombaton délután 4 órákor: Templom egere, vigjáték ujdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 35.

Szombat este fél 9 órákor: Cirkuszhercegnő, operett repriz. Kondor Ibolyával.

Vasárnap délután 3 órákor: Legkisebbik Horváth lány, operett ujdonság. Kondor Ibolya és Felhő Ervinnel, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órákor: Broadway, drámai ujdonság, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órákor: Marica grófnő, operett repriz, Kondor Ibolyával a címszerepben.

Hétfő (február 6.) este fél 9 órákor: Levél, drámai ujdonság, bemutatón. A bérlet.

Kedd este fél 9 órákor: Levél, drámai ujdonság másodsor, B bérlet.

Szerdán: Román előadás.

— Templom egere, mérsékelt helyárrakkal. Szombaton délután 4 órákor játsza először mérsékelt helyárrakkal a színház Fodor László mulattató vigjátékát a Templom egerét, amelyben a címszerepet Gál Piri alakítja.

— Változás a műsorban. Tekintettel, hogy M. Lévy Ilonka urnó a szombati estére hirdetett Tosca előadását lemondta, a műsor a következőképpen változik, Tosca helyett szombaton este a Cirkuszhercegnő ujdonság betanult operett kerül színre Kondor Ibolyával a címszerepben, C bérletben.

— Vasárnap délután 3 órákor a Legkisebbik Horváth lány operett ujdonság Kondor Ibolyával és Felhő Ervin visszaszerződött tag felléptével.

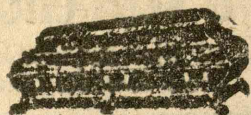
— Broadway, vasárnap délután 6 órákor az eredeti kiosztásban kerül színre.

— Görlok jelentkeznek. A színház legközelebbi előkészületben levő ujdonsága a Mersz-e Mary, látványos operett revü lesz. Ehhez a darabhoz, hogy minél pazarabb legyen annak bemutatója, külön görloket szerződött a színház. Eppen ezért az igazgatóság ezúton hívja föl a szép arcu, csinos, formás és táncszességgel rendelkező hölgyeket, hogy jelentkezzenek a színháznál.

— Marica grófnő, Kondor Ibolyával. Több, mint 25-ször aratott sikert már a váradi színházban a Marica grófnő ujdonság operett. A színház vasárnap este előadásra tűzte a Marica grófnőt, s teljesen új betanulással és új szereposztással fogja a reprizt előadni. A címszerepet Kondor Ibolya játsza.

— A levél. A budapesti Vigszínház szenzációs drámai ujdonsága lesz a színház legközelebbi bemutatója. A darab premierjét a jövő hétfőre már ki is tűzte az igazgatóság.

„KEGYELET”

Sas-passaige és Reg. Teratnand-ut 19.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre:

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lei = 2 millió Kc

2 jutalomdíj à 3 1/2 millió lei = 700.000— Kc

2 nyeremény à 1 1/2 millió lei = 300.000— Kc

2 nyeremény à 1 millió lei = 200.000— Kc

1 nyeremény à 1/2 millió lei = 100.000— Kc

és sok nyeremény à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Osszesen 115.000 nyeremény.

285 millió lei = 57 millió Kc összértékben.

Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

A következő huzás 1928 február 15-én.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál
Bratislava

Megrendelő lap. — Borítékban küldendő.

FORTUNA Bankháznak
bratislava, Csehszlovákia

Küldjön a február 15-iki huzáshoz

_____ egész sorsjegyet à 800.— lei _____ lei à 400.— lei _____ negyed à 200.— lei

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

Név: _____

Hely: _____ Utca, út: _____

N _____ 288

Invitare

Cooperativa de Păstrare „Coroana” a Băncii Agrare din Oradea S. A. cu onoare convoacă membrii Cooperativei la

a XVIII-a adunare generală ordinară

care va avea loc în localul Băncii Agrare din Oradea S.A. (colțul Str. Episcop Ciorogariu și Bulev. Regele Ferdinand) în ziua de 10 Februarie 1928 p. m. la ora 5.

Ordinea de zi:

1. Raportul Consiliului de Administrație, darea de seamă a comitetului de Supraveghere și Comisiunei de Lichidare, înaintarea Bilanțului, socotelilor de pierderi, contului de profit și pierderi, însușirea lichidării anului social al XVII-lea și aducerea hotărârei asupra acestora.

2. Aducerea hotărârei în privința absolutorului pentru Consiliul de Administrație și Comitetul de Cenzori.

3. Anunț despre înființarea anului al XX-lea nou social.

4. Delegarea Comisiunei de Lichidare compuse din 3 membri al XVIII-lea an social, care se va lichida la sfârșitul anului 1928.

5. Alegerea unui membru în Comitetul de Cenzori.

6. Eventuale propuneri, cari s-au înaintat cu 8 zile înaintea adunării generale.

Oradea, la 19 Ianuarie 1928.

Diracțiunea.

Bilanțul General. Activ:
Efecte Lei 1,368.360 — Obligațiuni Lei 1,401.098 — Imprumuturi de avans: L. 245.415 — La alte instituții: L. 4,683.280 —
Pasiv: Plăți săptămânale Lei: 7,638.957-64. Beneficiu net: Lei 59.195-36.

Contul de Profit și de Pierderi: Pierderi: Dobânzi: 676.174 — Spesele de administrație Lei 9.442 — Salarii funcționarilor: Lei 224.242 — Impozit: 30.813 — Beneficiu: Lei 59.195-36, Beneficiu: Report din anul trecut: 8.081-36, Dobânzi: Lei 872.118 — Venituri diverse: Lei 119.667.

299

Măg csak ma, pénteken látom a utollára a Nyomorultak slágerfilmét az Apollo mozgóban

Perlel román-magyar levelező

dispozicio és nértékvesztés könyve

Cim a kiadóban

Az igaz újságíró

— Magunk vigasztalása —

Gyilkosok és nagykokottok, kékszakállak és kékharisnyák, hazudozó politikusok és álnok diplomaták után végre egy újságírórt vettek dicsőítő tolluk hegyére a világlapok munkatársai. Bár természetesen a kollektív irigység, — nyilván a freudi Minderwertigkeitsgefühlból — a kisebbségi érzéséből fakadóan a kifejezett elismerés jogos epithetónjai elmaradtak, — mégis a „teljesítményt” végző újságíró nevének visszatérő megemlézése angol, francia, amerikai, spanyol, olasz és a negyedik hatalom egyben nyelvű országumaiban — olyan szokatlan hogy az ember legfeljebb Andorján Andor, vagy még messzebb: Luigi Barzini egykori ragyogó „achievement”-jeit idézheti fel példaképpen.

Paul Scheffert, a fiatal német újságíró, aki a „Berliner Tageblatt”-nak ír, idézi most, utána kullogva az ultrakonzervatív „Figaro”-tól kezdve a madridi „A. B.”-ig és a két milliós példányú „New York Times”-ig minden lap, amely csak fogalommal vált a hírszolgáltatás világában. Paul Scheffert nem irt moziismerősnök kokainos szerelmi életéről színes riportot, amelynek erotikus izlettelen-ségei megcsiklandozzák a vénaszszonyi klubok törzstagjainak szexualitását; Paul Scheffert nem kommentálta hazug érzésekkel és színelvű szavakkal Lindbergh óceán repülését és főleg nem úgy fogta fel az újságírást, hogy azt írja meg, amit a csenevész fantázia kitermel s nem azt, amit az idő méhe percről-percre, óráról-órára, nappalról-nappal, a világra hoz. Évek óta reprezentálja ez a német Zauberelement a berlini nagyvilágot Moszkvában és néhány nappal ezelőtt még a rengeteg veszély, ami a szovjet fővárosában minden idegent környékező — sem tudta elriasztani Paul Scheffert attól, hogy a véres néptribun, Trockij, mielőtt ez száműzetésbe indult, megintervjuolja. A Cséka-ügynökök áldozatra leső siserhada nem félemlítette meg a német szabadelvű, — tehát a szovjet számára annál gyűlöletesebb — polgárság lapjának munkatársát, aki félóra hosszat szentöl-szemben állt a világkósz pathologikusan fanatikus apostolával és a félórás beszélgetésből néhány száz sort jegyzett fel a múlt újságlapokba — a történelemnek, amely ilyenképpen egy kis német újságírótól kapja az első adatokat a korszak egyik legjelentősebb fordulatáról.

Valahogyan mindnyájunknak, újságíróknak, akik hiszünk a zsurnalisztika magasabb — és nem pusztán regisztráló — hivatásában — igen, nekünk mindnyájunknak vigasztalásul kell, hogy szolgáljon Paul Scheffert hőstette — gyepes-féji beamterek, nagyszájú állatlectuelek, kávéházi krakélerék lenéző és becsmérlő kritikái után. Kicsinyes és nyíltan nem vihható küzdelmeink amúgy is sokszor átérztetik velünk, hogy mulandóságunk még gyorsabb, mint a huszonnégy óráig sem élő újságapé. És sokszor érezzük, hogy csak önámítás az is, amivel nagy előkelő harcos kollégánk, Charles Maurras szeretné tartani bennünk a lelket; valahogy ilyenformán: „Újságíró, ne vágyakozzál regényt, drámát, nagy szintetikus művet írni — amiről pályád elején álmództál s ami most is üldöz néha, a szerkesztőségéből kijövet — ne vágya-

kozzál erre, mert az a nagy mű, amit megálmodol, ha el is készülne, halottan hideg volna, mint a Memnon-szobor, vagy a Cheops-piramis; igenis a te kerészéletű újságlapodban ver az élet örök ritmusa.”

Az öreg-íj royalista konzervatív francia után most a fiatal demokrata német nyújtja elkényszeredett és ócsárolt és a társadalomból újra meg újra száműzött újságíró-lelkünknek a legnagyobbat: a nappal-nappal megújuló és örök élet vigasztát. A társadalom ugyanis külön kategóriába helyezi az újságírórt, szinte valósággal gettóba szorítja — és mi keleteurópaiak még ennek a gettónak is csak törmelékei vagyunk — a gyávaság sárgafoltját is ránkillesztik. (Hiszen igaz, gyáva is vagyunk: mi teremtük a közélet hőseit — a semmiből, hát nem gyávaság ez?) De ilyenkor, amikor Paul Scheffertek szónéklül való dicsérését olvasuk, legyen szabad nekünk, a szellemi gettó törmelékeinek az, hogy egy egésznek, mindenekfölött állón szabadnak érezzük magunkat, hogy magasabbrendű célkitűzéseinket másokkal is láttassuk. Mert a Paul Scheffert és a Paul Scheffertek tisztavirág sorából a jövő hisztóriusát, aki korunkkal tisztába akar jönni, megilleti majd az, ami a nagyvárú újságírásnak ma még csak kevesek által végigérezett legfőbb attribútuma: a huszonnégy órába sűrített örökkévalóság.

Erdős Iván.

A nagyváradi Egyesült Bank 1927. évi mérlege

Nagyvárad közgazdasági életének mindig igen jelentős eseménye volt az Egyesült Bank és Takarékpénztár r.t. mérlege. Az idei zárszámadás 30 millió lej alapítke üzleti tevékenységéről számol be és 5 millió 145,254 lej tiszta nyereséget értek el. Azok az egyre növekedő hatalmas számok, melyek a mérleg egyes tételeinél szerepelnek, bizonyítják azt, hogy az intézet fejlődésének hatalmas útjában már elérte az országos jelentőséget. Betéteinek összége meghaladja a száztizenkét millió lejt, a kihelyezett tőkék is nagy összeget tesznek ki. Az intézetnek igen nagy értékei vannak különböző tartalékalapokban, ingatlanokban és egyéb tételekben. Most van folyamatban az alapítókének 60 millió leire való felemelése, amelynek effektuálása után a nagyváradi Egyesült Bank és Takarékpénztár feltétlenül elfoglalja a vezetés szerepét a vidéki intézetek sorában.

Szenzációs új jazz-bend zenekar érkezett a Palace-kávéházba

A Protestáns Nőegylet táncestélyének fényes sikere volt

Nagyvárad közönségeinek színe-java ott volt azon a fényes balon, amelyet a Protestáns Nőegylet rendezett a Kath. Kőr nagytermében.

A jótékonycélu estét kedves és eredeti szindarab, az Ingvenelők című népszimű nyitotta meg. Az értékes előadás minden egyes szereplője kifogástalan volt s az átlagos műkedvelők színvonalát jóval felülmúló művészi kvalitásról tett bizonyosságot.

Varga Ibolya meglepő könnyedséggel alakította nehéz szerepét s nyugodt otthonossággal mozgott a színpadon. Móré Baby természetes és kedves játékával élénk tetszést aratott egy falusi leány alakjában. Kétségtelen, hogy tehetsége leginkább a népsziműre predesztinálja s ebben a szerepkörben, mint hivatásos színész is komoly sikerekre tarthatna igényt. Bittenbinder Böske kitűnően mintázta egy öregasszony sok művészi tanulmányt igénylő alakját. Juhász Terike nagyszerű alakítást nyújtott. Materny Zsuzsika kisebb szerepében egyike volt a legjobbknak. Nosz Andor művészi tehetségének most is legjavát nyújtotta. Anné Odön humoros szerepében állandó derűltségben tartotta a közönséget. Bittenbinder János, Széles Gábor és Nagy Géza, kiket már számos műkedvelő előadásról volt alkalmunk megismerni, most is jók voltak. Széles Bandi is sok tapsot kapott. A dal-kör tagjai közül kivált Szabó Dénes kedves humorával, de elismerést érdemel a többi mellékszereplő is. A rendezésért Losonczy Gábor illeti elismerés. Az előadás után reggelig tánc következett, — Varga Stefi muzsikájával. Tekintettel a jótékonycélra, több értékes tárgyat sorsolt ki a rendezőség.

Mindenkinek fontos:

Pénteken este fél 10 órakor bemutató előadás

Hotel Viktoria

Főszerepben:

**Otto kir. herceg
Viktória hercegnő
Heudegar Steffy**

a szép táncosnő

HIRDETMEY

A törvény legújabb rendelkezése szerint likört csakis borpárlatból szabad előállítani. Nyomatékosan figyelmeztetem tehát tisztelt hűveimet, hogy likört csak hechserral vagy olyan egyéntől vásároljanak, akinek megbízhatósága rituális szempontból kifogástalan.

Oradea, 5686 év Sevat hó 12-én.

Fuchs Benjámin főrabbi.

Vasárnap délelőtt
11 órakor

nagy matiné
a Filmpalace-ban

**Zigottó
és a táncosnő**

7 felvonásban. Ezenkívül:

**Ördög
kapitánya**

Wallace Berryvel

* Iglói diákokat mindenki-
nek meg kell nézni.

**Szövetek, vásznak, sif-
ionok, damaszt- és ke-
lengyeárak legjobb mi-
nőségben, eredeti gyári
áron, kedvezményes fi-
zelési feltételekkel csakis**
TEXTIL CENTRALA
gyári lerakatban
Bul. Reg. Ferdinand 18.

A VÉGZETES KASTÉLY

- A Nagyvárad Estilap regénye -

(78)

IRTA: MABEL WAGNALLS

A marquise mindezt legszere-
tetreméltóbb hangján mondotta,
simogatta Destine kezét s mind-
két arcán megcsókolta.

— Gondoljon a zenére, gyer-
mek — folytatta szívhöz szóló
hangon, — az alkalmakra, melyek
én nyújthatok önnek további stu-
diumaihoz. Mindenekelőtt azon-
ban, ma petite magamagáért sze-
retem önt. Ön mindig szórakoztat-
ni tud engem s mi nagyszerűen
megférünk majd egymással. Ó, ön-
nek nem szabad ismét elszaladni
tőlem! — fűzte hozzá a marquise
tréfásan, de azzal a szilárd elhatá-
rozással, hogy mascocteját nem
engedi el oldala mellől. — Hogy
juthatott csak eszébe is, hogy is-
mét visszatérjen régi hazájába s
újra azokat az unalmas Halleluja-
énekeket dalolja... fidons!

Destine láthatólag megborzadt
tőle, hogy a marquise ilyen han-
gon beszél St. Cyról, de a márki-
né vidáman folytatta, anélkül,
hogy szavai hatását észrevette
volna:

— Ne szálljon el tőlem innen is,
mint Bellevue-ből, maga kis erdei
madár! Ha kell, hát aranyos kalit-
kába zárom és cukros kenyérrel
etetem majd. Láthatja, visszavon-
hatatlan szándékom, hogy magam
mellett tartsam s folytatjuk majd
szépen a zenei tanulmányokat is,
amelyeket az utolsó hetekben
annyira elhanyagoltunk.

Destine a szeretreméltó, de
nem kevésbé határozott felszólí-
tás nagyon megvárta. Nem tu-
dott mit válaszolni, de a marquise
nem is várt tőle választ, hanem
azzal az intéssel bucsuzott tőle,
hogy aludjon jól s mulatságokról
és ünnepségekről álmodjon az
imák és böjtök helyett, ami közös

sorsa minden szegény st. cyri
bennlakó növendéknek.

Destine azonban egyáltalában
nem követte ezt az utasítást, ha-
nem ébren töltötte jóformán az
egész éjjelt. A legutóbbi huszon-
négy órában annyi minden történt,
hogy valóságos gondolatvihar zu-
dult rá, amely minden álmot el-
riasztott. Hiába húzta álláig a ta-
karót, hiába temetkezett vankó-
saiba s hunyta be erősen a szem-
tét... semmi sem segített. A fi-
nom himzésű vászonágyhuzat oly
hideg és kellemetlen volt, a se-
lyem pehelytakaró újra meg újra
lecsuszott a válláról, amint ide-
oda hanykolódott az ágyban. Vá-
gyódva gondolt st. cyri kis ágyá-
nak egyszerű, szürke vászontaka-
rójára. Madame de Pompadournak
egyáltalában nem kellett volna
olyan megvetéssel beszélni a zár-
dáról, nem élnék olyan nagyon
boldogan a várkastélyokban! Des-
tine benyomása arról az útról,
melyet ott folytatnak, erősen le-
verő és kiábrándult volt; különös
keveréke a veszélynek, a titkos
lépcsőknek, rejtett lakosztályok-
nak és orgyilkos kísérleteknek, a
királyi kegy hirtelen elvesztésének,
a vérnek és a könnyeknek... és
mindezek alatt ott tárogott a
Bastille örvénye. Destine össze-
borzadt arra a gondolatra, mely
önkéntelenül is fölmerült benne,
hogy egyszer talán ő is odajuthat!
Csodálkozva a saját merészségén
hogy Versaillesba tudott jönni. —
Tisztára csoda volt, hogy még nem
fogták el, vagy, hogy éppen nem
gyilkolták meg! Talán csak azért
menekült ettől a sorstól, mert
most a Dauphin uralkodik a ki-
rály helyett.

(Folytatjuk.)

Mi uiság?

Heyman szinkör
Vasárnap d. e. 11 órakor

**A pávakirálynő
álma**

Nagy revüfilm és 2 felvonásos
vigjáték

Ligeti Maca kuplézik

* Ezerarcu asszony —
Apolló mozgó.

* Wechsler Illy zongora-
hangversenye. A Zsidó Aggok-
háza javára február 5-én, va-
sárnap d. e. 11 órakor a városi
Mária királyné színházban
lesz.

* Jön: JERUZSÁLEM!

* Sirkőavatás. Drága felesé-
gem, illetve felejtethetetlen édes
jó anyám, Lebovits Rudoné
siremlékét f. hó 5-én, vasárnap
délelőtt 11 órakor avatjuk a
velencei izr. sirkertben. Roko-
nainkat, barátainkat és ismerő-
seinket ezuton tudatjuk. Lebo-
vits Rudolf és családja.

* Szombaton már láthatja az
Iglói diákokat a Heyman Szin-
körben!

* A nagyvárad római katho-
likus egyházközség bálja. A Katho-
likus bál mindig a legsikerül-
tebb összejövedele volt nemcsak
Nagyvárad, de Biharmegye bohém
ifjúságának és mulatni, szórakozni
vágyó közönségének. Az ideai jó-
tékony célú táncmulatság az elője-
lekből, a rendezőbizottság agilis
munkájából ítélve, jóval nívósabb-
nak ígérkezik eddigi táncmulatsá-
gainál is. Lesz olyan műsora, —
aminőt ez a rendezőgárda, —
melynek élén városunk előkelő
hölgyei állanak, — tud csak pro-
dukálni. Neveket egyelőre nem
is említünk, egy az bizonyos: meg-
lepetés. Készüljünk, föl előre! A
bál február 12-én lesz a Katho-
likus Kör összes termeiben.

* Ezerarcu asszony — vé-
gigvezet az egész világon.

* Orvosi hír. Dr. Kovács
Gyula főorvos betegségből
fölépült és újra rendel. (Apolló-
palota I. emelet.)

CSITRI!

* Iglói diákok filmen szebb,
mint színpadon.

CSITRI!

* Jön: JERUZSÁLEM!

* Fényes álarcos bált rendez a
Nagyvárad Sport Egylet. Minden
évnél egyik legsikerültebb tánc-
estéje az NSE-bál. A Nagyvárad
Sport Egylet ebben az évben is
megtartja ezt az estélyt, amely a
szokottnál is fényesebbnek ígér-
kezik. A rendező bizottság máris
lázasan tevékenységet fejt ki s nagy
gondot fordít arra, hogy a bál a
legapróbb részleteiben is kifogás-
talan legyen. Ez a kedves és ni-
vós mulatság természetesen most
is álarcos lesz. Van szó arról is,
hogy a hölgyek közt fejdíszver-
seny legyen, s külön zsűri döntse
el, hogy ki a legszebb és legiz-
lésesebb fejdísz. A meghívókat
már a közeli napokban szétküldi
a rendezőség erre a fényes mulat-
ságra, amely február 18-án lesz.

* Ma utoljára: Csitri!

* Köszönetnyilvánítás az
Izr. Szentegylet, Chewra-Ka-
discha körháza részére juttat-
ott adományokért. Terner Ja-
kab Zilah 1 vagon tűzifa, Szohodoli
Erdőpar r.-t. 15 mtr. tűzifa, Weisz Manó
Nagyzerénd 600 lei, Anonym Szalonta
Seidmann Adolf ur utján 500
lei, dr. Pogány Gyula, dr. Neu-
mann Lipót ur 160 lei, Katzen-
der József 200 lei, Tötös
György 100 lei, Bodola Simon
100 lei, Braun B. 100 lei, Gom-
perti kávé Somlyó 100 lei,
mely nemesszívű adományok-
ért ezuton is hálás köszönetet
mond az Elnökség.

* Ezerarcu asszony — szebb
kalandorfilm, mint a Repülés a
föld körül.

CSITRI!

* Iglói diákokban magyar
zene, román és magyar dalok.

* Ezerarcu asszony — a
szezon slágerfilmje.

Jól jegyezze meg:

Vasárnap, 1928 febr. 5-én
délelőtt 11 órakor

egy műsorban láthatja

Éva

Lehár operettet és

Rin-Tin-Tin I.-I

az Apollóban

* Ha még nem látta, ma még
nézheti a Csitrit.

Jól figyeljen!

10, 12, 15, 20, 25, 30 és 35 leért
már részt vehet egy földközi
utazásban

**Az ezerarcu
asszony**

társaságában, aki Newyork, San-
francisco, Haiva, Kuba, Kína, Ja-
pánon át vezet.

Jegyeket az Apolló-mozgó pénz-
táránál válthat.

CSITRI!

* Mükedvelő előadás az Ipa-
ros Körben. Nívós előadás
rendez a nagyvárad müked-
velők gárdája vasárnap este
az Iparos Kör disztermében.
Az előadás rendkívül válto-
zatosnak ígérkezik. Több kisebb
színdarab „Mese herceg”,
„Ismeretlen tettes” és Szent-
Béla „Doktor” című értéke-
vigjátéka fog színpadra kerülni,
ezen kívül néhány szavalat és
énekszám fogja a műsort ta-
kitani. Természetes, hogy ez
az előadás, amelyet az
egyik legtehetségesebb müked-
velő, Széles Gábor bu-
csúja alkalmából rendez
mükedvelő gárda, minden
művészi értékeinek legjavát
fogja nyújtani s azon lesz
hogy a mulatni vágyó közö-
ség előtt is feledhetetlenné te-
gye ezt a kellemes estét.

CSITRI!

* Schöne Wienerin és Re-
februári száma megérkezett a H-
gedűs hírlapirodába.

* Már tíz leltől kezdve ad-
önnek klasszikus kottát. Hegedű-
hírlapiroda zenemű osztálya.

**Orlov
Orlov**

**Wallerstein
butorok**

legszebbek, legjobbak
nagy választék

FIGYELEM!

A n. é. közönség kívánságára az Apolló mozgóban szombaton délután 3 és 6 órai pontos kezdettel közkívánatra

NYOMORULTAK

2 rész egyszerre.
Este 10 órakor az Ezerarcu világláger film ünnepélyes bemutatása.

Gyakorlott gyors és gépirónőt azonnali belépésre keresünk

Írásbeli ajánlatokat „jó munkacserő” jelige alatt a kiadóba kérünk.

ADÁS-VÉTEL

SÖTÉTKÉK öltöny 17—18 éves fiúnak, teljesen jó, eladó. Zárda-utca 1. l. em. 133

EGY előlegező kályha, kikapoztató olcsón. Pictorul Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hír-laposztály. 132

KITUNÓ gramofon, jutányosan eladó. Portás, Metropolisz-lakoda. 174

NAGYON olcsón eladók fotelek, előszobaszekrény, porzivógép, alumínium edények, különböző konyhaedények, márkás nappalok, egyes faágyak sodronnyal, hintaszék, jökarban levő női ruhák stb. Marasesti (Lázár Vilmos) utca 1. fsz. jobbra. 137

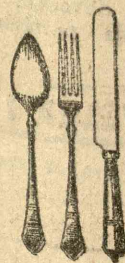
BABA kolengye, használatlan állapotban eladó. Cim a kiadóban. 155

ÜZLETHAZ, kisebb városban, 22 év óta fennálló hűszer, liszt, kenyér üzlettel eladó. Cim Hegedűs hírlapirodában. 161

RUHASZEKRÉNY, fehér kétajtós mosdó márvánnyal eladó. Avram Jancu (Kossuth) utca 4. Hírmester. 163

EGY jóforgalmu trafik átadó. Érdeklődők adják be címüket a Hegedűs hírlapirodának „100 ezer le” jelíggel. 164

Valódi I-a alpaca evőeszközök gyári lerakata

Kanál vagy villa
lei 30.—
Kávéskanál lei 15.—
Ezüstfazon
kanál vagy villa
lei 45.—
patentkés lei 70.—
Kávéskanál lei 25.—
Husvágógépek, zom-
edények stb. nagy
engedménnyel

Stern Vaskereskedő, Mihai
Viteazul (Nagyplac)-
tér 2 — Telefon 892. 150

Fest. Tiszta
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 3816 Vasal

Az adósságrendező bizottság tegnap átutazott Nagyváradon

Tegnap délután keresztül-autózt Nagyváradon az a bizottság, amelynek hivatása Budapesten rendezni az erdélyi városok függő pénzügyi dolgaikat. A pályaudvaron a bizottság hat tagja: Hodor Viktor vezérinspektor, Constantineanu belügyi vezérigazgató, Modolea belügyi vezérigazgató, Pardea kolozsvári képviselő és két

miniszteri tisztviselő meghallgatták dr. Egrý Gergely polgármester jelentését és átvették a polgármestertől a pesti tárgyalásokra vonatkozó aktákat. A bizottság előtt több fő-tisztviselő élén Tempelán Dezső delegált prefektus is megjelent. A bizottság a négy-órás gyorsal tovább utazott Budapestre, ahol tárgyalásait a mai napon megkezdi.

Betörők egy váradai cipőgyárban

Százezer lej értékű árut szedték össze

Az elmúlt éjszaka a Cogăniceanu (Várady Zsigmond) utcai Moskovitz-féle cipőgyár raktárában ismeretlen betörők tettek látogatást. Felhasználva az éjszaka sötétjét, feltörték a raktár ajtaját, behatoltak a magazinba és

egy egész szekérekre való cipőt szedték össze.

Gyorsan és pontosan dolgoztak. Uglátszik veszedelmes profeszionista betörők lehettek, akik cselekedeteiket tervszerűen hajtották végre. Mindenről előre gondoskodtak, még a visszavonulás útjáról is. Így történthetett meg, hogy a közvetlen közelben lakók sem vettek észre eleinte semmit. Csaknek egy óra idejük volt a betörőknek, hogy alaposan dolgozzanak és aztán visszavonták a különböző helyekre kiállított figyelő posztjaikat és

mintegy százezer lej értékű áruval eltávoztak.

Csak későn ébredt fel az egyik közeli lakó, aki figyelmes lett, — mégis a nagy jövés-menésre. Természetesen óvatossan lépett ki az udvarra, de amikor a raktárhoz ért,

a betörőknek csak hült helyét találta.

Azonnal telefonált a rendőrségre, ahonnan Posar inspektor és Selecean komiszár nyomban megjelentek a helyszínen. A nyomozást bevezették, de egyelőre megállapíthatják, hogy a betörők eredményesen dolgoztak. A rendőrség erőlyesen nyomoz és előrelátólag sikerrel is, mert máris akadnak olyan bűnjelre, amelyek az eredményt biztosítani látszanak.

Több mint 20 százalékos nyereséget mutat ki az Ipari Hitelintézet mérlege Kapnak-e támogatást a jövőben Nagyvárad ipar-vállalatai

Kétségtelenül egyik legérdekesebb üzleti mérlege az elmúlt gazdasági esztendőnek a Creditul Industrial (az Ipari Hitelintézet) legújabbban megjelent évi zárómádsága. Megtudjuk belőle, hogy ez az altruisztikus alapokon nyugvó intézmény, amelynek rendeltetése az, hogy olcsó pénzzel támogassa az ország súlyos bajokkal küzdő ipari vállalatait, az elmúlt évben

500 millió lejes alaptőke mellett 107 és fél millió szta nyereségre tett szert.

Üzletnek tehát elsőrangú a Creditul Industrial, mert ez a kamatozása több, mint 20 százaléknak felel meg. Ezt annál is könnyebben elérhette, mert hiszen 9 százalékos kölcsönt élvezett a Banca Nationalától akkor, amikor a gyárak és ipari vállalatok saját bankjaiknak 28—32 százalékos kamatokat is fizettek.

Uglátszik, hogy az intézmény igazgatósága maga is belátja azt, hogy intenzívebben kell a kitűzött célt szolgálni, mert elhatározta, hogy

a kamatlábát január elsejétől kezdve leszállítja és a jövőben nagyobb összegű kölcsönökkel fogja támogatni a vállalatokat.

Ebből a célból Kiriacescu, az intézmény igazgatója már a múlt hónapban külföldre járt és felajánlotta visszleszámitolását az intézet birtokában lévő majdnem másfél milliárd értékű különböző vállalkozások, amelyek fedezetül vannak nála letéve és amelyeknek elzáróztatására az intézetnek joga van.

Ilyen nagyszemű idegen tőke mozgósításával mégis remélhető, hogy a Creditul Industrial ebben az esztendőben tényleg hatásonban fog működni, anélkül, hogy az elért üzleti nyereséget a legkevésbé is észre vették.

Remélhetőleg Erdély és főleg Nagyvárad iparának ezután több hitelt fog nyújtani, mint eddig adott a Creditul Industrial.

Váradai árfolyamok

Pengő	28.62
Csehekrona	4.85
Dinár	2.95
Schilling	23.05
Márka	39.10
Francia frank	6.50
Svájci frank	31.50
Lira	8.70
Dollár	163.50
Angol font	798.—

A duhaj Balatonok Véres verekedés egy korcsmai bálon

A múlt héten a Sztaroveczky utcai Dobay-féle korcsmában nagy bál volt, amelyben a hírhedt Balaton-fivérek, a város notórius verekedői is részt vettek. Természetes, hogy ebből a bálból véres verekedés keletkezett. A főszerepet a harcias Balaton Sándor, aki foglalkozására nézve mészáros, és Balaton József földműves vitték.

Nagyon eliajult már a verekedés, amikor a korcsmáros cselédjét a közelben posztoló Tuduc Petru rendőrért küldötte. Meg is jelent a rendőr a helyszínen,

mire az ellenfelek kibékültek és egyesült erővel támadták a rend képviselőjére.

Egy hatalmas kövel fejbevették a szolgálatát becsülettel teljesítő rendőrt, aztán le akarták fegyverezni. A lárma egyre növekedett, erre megérkezett Craie Sano detektív is, aki szintén ellenség lett a verekedők szemében. Őt is megtámadták és lefegyverezték.

A pokoli lárma végre a közelben lakó Horváth József rendőrigazgató is helyszínre érkezett s neki végre sikerült rendet teremteni. Ez sem ment azonban simán. A Balaton-fivérek ismeretlen társaikkal együtt elébe álltak és kihívóan megkérdezték tőle:

— Kicsoda az ur, igazolja magát!

A rendőrigazgató igazolta is magát, de ebben nem volt köszönet. A Balaton-fivérek a rendőrségre kerültek, ahol megindult ellenük az eljárás.

Érdekes, hogy társaik, amint ilyenkor az szokásos, felhasználták a zavar első pillanatát és ügyesen kerekelt oldottak. A rendőrség most egyelőre őket nyomozza és valószínű, hogy még ma délelőtt ők is hurokra kerülnek. Az egész társaság ellen hadbírói eljárás fog megindulni, hatósági közegek megsértése miatt.

* Az állandó választmány (Delegatia permanente) ma délután öt órakor ülést tart.

* „METEOR” Grünbaum papírkereskedő telefon sz. 4-40.

* Felhívás. Ujjonnan felkerjük a t. filantropikus egyesületeket és paróchiákat, sziveskedjenek közölni velünk Str. Alexandrii 3.) azoknak a szegényeknek a lakcímét, akik bármilyen oknál fogva eddig még nem részesültek segélyben. — Kérjük a kimutatást lehetőleg utcák szerint állítani össze, hogy könnyebb legyen a bevizsgálás. A szegényeket segélyező bizottság.

Karikagyűrű svájci kar- és zsebbórák nagyon olcsón kaphatók
URÁN-nál 6—2
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 8. szám.

Egyesült Bank és Takarékpénztár R. T. Zárszámadása az 1927. évről

Mérleg 1927 december 31-én

VAGYON	L	b.	L	b.	TEHER	L	b.	L	b.
Készpénzkészlet és idegen pénznemek			15,186.966		Alaptőke	15,000.000			
Váltótárca			63,798.857		Alaptőke 1928. évi osztalékjogosultsággal	15,000.000		30,000.000	
Incassótárca			15,365.106		Tartalékok*			6,400.000	
Saját értékpapírok és részvényértékeltségek			7,787.239		Kétes követelések tartaléka			3,737.609	
Folyószámlaadósok, bankok	37,827.424				Nyugdíjalap**			1,963.067	
" magánfelek	74,075.018		111,902.442		Fel nem vett osztalékok			298.955	
Jelzálogkölcsonők			498.459		Visszleszámitolt váltók			12,038.600	
Törlesztési jelzálogkölcsonők Lei	326.368				Levelezők			24,004.499	
Lstg. 3.390"4"6	2,678.000		3,004.368		Betétek folyószámlán	18,748.592			
Ingatlanok: központ, fiókok Margitta, Belényes			3		" könyvecskére	94,046.822		112,795.414	
Bérházak			3,240.000		Engedményezett jelzálogkölcsonők törlesztési jelzálogkölcsonők Lei	322.798		251.750	
Berendezés: központban és fiókoknál			3		Lstg. 3.390"4"6	2,678.000		3,000.798	
Nyugdíjalap értékpapirjai			1,963.067		Incasso engedményesek			20,606.408	
			222,746.510		Átmeneti tételek			2,432.755	
Nyilvántartási számlák					Tiszta nyereség				
Meghitelezési adósok			709.050		1926. évi nyereségáthozat	71.401			
Kezességi			4,834.591		1927. " nyereség	5,145.254		5,216.655	
Letett értékpapírok			42,889.317		Nyilvántartási számlák			222,746.510	
			271,179.468		Meghitelezési hitelezők			709.050	
					Kezességi			4,834.591	
					Értékpapir letévék			42,889.317	
					* Ezidei hozzájárulással Lei 7.000.000				
					** 2.263.067			271,179.468	

Veszteség-Nyereség-számla 1927 december 31-én

TARTOZIK	L	b.	L	b.	KÖVETEL	L	b.	L	b.
Leírások:					1926 évi nyereségáthozat			71.401	
Kétes követelések, le kétes követelésekből befolyt			814.324	10	Kamatok, jutalékok, devizák, stb.			12,500.370	
Üzleti költségek:					Ingatlanok jövedelme			1,824.506	
Fizetések, házbrér, jótékony adományok, adók, stb.			8,365.299						
Tiszta nyereség:									
1926 évi nyereségáthozat		71.401							
1927 évi nyereség		5,145.254		5,216.655					
			14,396.278	10				14,396.278	10

Pénztárért:
Grosz Jenő
pénztáros cégvezető.

Dr Popper Ákos
vezérigazgató.

Ionel I. Șeitan
vezérigazgató-helyettes.

Könyvelésért:
Kertész Márton
igazgató.

IGAZGATÓSÁG.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

MAGAS, szőke leány megismerkedne uriemberrel, ki anyagiilag támogatná. Levelet „Szőke” jellegére kiadoba kéré. 159

TEGNAP este az Egyesületi (Szent László) téren erre a lapra figyelmeztetett fekete bundás hölgyet kérem, adjon alkalmat ismerkedésre. Levelet a Hegedüs hírlapirodába „Régi imádo” jellegére. 172

KÉPKERETEZÉST, nagy árú készlet redukálás miatt, gyári áron alul készítek. Banyik, Vlahuta (Szent János) utca 6. nyílt üzlet. 3887

ALKALMAZÁS

FÉNYKÉPESZ segédet azonnali belépésre keresek. Cim a kiadoban. 175

14 éves kislány gyermek mellé ajánlkozik. Csillagváros, Közép-u. Szingur asztalosnál. 126

INTELLIGENS leány gyermekhez vagy házikisasszonynak ajánlkozik. Cim Hegedüs hírlapirodában. 129

DEUTSCHE Erzieherin wird aufgenommen, eventuell Nachmittagsstelle. Bratianu (Szaniszló) utca 60. Apotheke. 169

ÓRAS könyvelést, német levelezést vállalkoz. Weisz, Ciorogariu püspök (Uri) utca 23. 168

PERFECT szobalány felvétetik hosszú bizonyítvánnyal, Grossu bankigazgató, Ferdinand király (Rákóczi) ut 9. 167

MEGBIZHATÓ, józanéletű sofőr állást keres, elmegy vidékre is. Bucovina (Varju) utca 10. Haliczki. 166

KÉT leánygyermekhez jó bizonyítványokkal rendelkező intelligens, lehetőleg német lányt keresünk. Cim a kiadoban. 156

ÜGYES rikkancs fiút felveszek fizetéssel Propp újságáros, Bioreanával szemben. 160

DELUTANRA német kisasszonyt keresek, Vadász, Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 34. szám. 158

JÓ nevelésű fiú gyakornoknak felvétetik. Hollós uridivatüzlet. 162

DEUTSCHE Gouvernante sucht Tagesselle oder nur Nachmittags. Zuschriften Hegedüs. 164

SOFFÖR, aki vidékre is menne, azonnali belépésre állást keres. Kápolna-tér 5. Kocsis. 165

MEGBIZHATÓ szerelő, autövetőt keresünk. Hellas Egyesületi (Szent László) tér 12. 171

ÖNALLÓ magyar, német levelező, perfekt gép- és gyorsíró, könyvelő állást keres. „Korrespondent” jelige kiadóhivatal. 124

SOFFÖR, ki szerelő is, állást keres. Cim: Nasch tőzsde, Mosoiu tábornok (Mezey Mihály) utca. 124

HÁZASSÁG

MAGASAN kvalifikált tisztviselő, 28 éves, nősülni óhajt. Leveletet „Hozomány” jellegére kiadoba kéré. 157

LAKÁS

URIEMBERNEK központban butorozott szoba, fürdőszoba, használat, esetleg teljes állással azonnal kiadó. Cim Hegedüs hírlapirodába kérék. 13

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnali fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3930

KÜLÖNFÉLÉK

EGY 4-5 éves gyereket gondozásba elvállalok. Borsine, Decebal (Vitéz) utca 25. 173

Eladó beköltözhető magánházak, jövedelmező bérházak, szőlők, háztelek, öröklások.

Lakások, lakrészek közvetítése

„ARDEAL” iroda főpostája mellett

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. l.